

สรุปข้อมสรายการในวิทยธมณที่ม^๑ นื่อนา^๒ สร้างสาภาวะ^๑
๑ ๗ ๑๑

(4) สร ๔.๑ / ๗.๗ (๑๙ หน้า)

ภาค ๑๔

สรุปข้อมูลรายการในวิทยุชุมชนที่มีเนื้อหาสร้างสุขภาวะ

ข้อมูลเกี่ยวกับรายการวิทยุชุมชนที่มีเนื้อหาเพื่อสร้างสุขภาวะในครั้งนี้ เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งที่ได้มาจากการลงพื้นที่เพื่อรวบรวมคุณค่าเชิงประจักษ์ของวิทยุชุมชน ดังนั้น จึงมิได้ลงพื้นที่ครบทุกจุด และครบทุกภาค จะเลือกเพียงแค่จุดปฏิบัติการที่สามารถเป็นตัวอย่างได้ มีจุดเด่นที่เห็นได้ชัดเจน ยึดมั่นในแนวคิดและปรัชญาของวิทยุชุมชน ที่สำคัญ คือ เป็นจุดปฏิบัติการที่ชุมชนรู้สึกเป็นเจ้าของและมีส่วนร่วมในกระบวนการอย่างแท้จริง ประกอบกับมีระยะเวลาในการลงพื้นที่เพียงเดือนกว่าๆ จึงเลือกลงพื้นที่ได้ทั้งหมด 9 จุด (ภาคตะวันออก 2 จุด, ภาคใต้ 2 จุด, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 จุด และภาคเหนือ 3 จุด) ซึ่งพบว่า ได้ปรากฏเนื้อหารายการที่สร้างสุขภาวะมากมาย และครบถ้วนทั้ง 4 ด้าน ได้แก่

1. สุขภาวะทางกาย

1.1 สุขภาพกระแสหลัก

ผู้จัดรายการดังกล่าว ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่ทำงานหรือมีหน้าที่ทางด้านนี้โดยตรง เช่น แพทย์ พยาบาล หมออนามัย อสม. สาธารณสุขอำเภอ เป็นการจัดรายการเพื่อช่วยเสริมงานที่ตนเองทำอยู่ นอกจากนี้ ยังมีผู้จัดบางกลุ่มที่อาจจะไม่ได้มีความรู้ด้านนี้โดยตรง แต่เห็นถึงประโยชน์ของเนื้อหาต่อกลุ่มของตน เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ

เนื้อหาของรายการกลุ่มนี้ จะเน้นถึงโรคภัย การเจ็บป่วย การป้องกัน การรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย โดยส่วนใหญ่ จะนำข้อมูลจากเอกสารต่างๆ มาอ่านหรือเล่าให้ฟังในรายการ โดยจะมีวิธีการเลือกข้อมูลให้ตรงกับความสนใจของกลุ่มผู้ฟัง และเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมหรือฤดูกาลในขณะนั้น ซึ่งจากการสอบถามผู้จัดเหล่านี้ พบว่า สามารถหาข้อมูลได้ง่าย เนื่องจากมีเอกสารเกี่ยวกับข้อมูลเหล่านี้อยู่มาก โดยเฉพาะเอกสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสาธารณสุข (บางครั้ง ในกรณีที่ผู้จัดรายการไม่อยู่ บางสถานีอาจจะนำเทปของสาธารณสุขมาออกอากาศแทน)

วิธีการนำเสนอรายการ จะใช้วิธีพูดไปสักระยะหนึ่ง แล้วจึงสลับด้วยเพลง 1-2 เพลง เพื่อเป็นการผ่อนคลายผู้ฟัง และเปิดโอกาสให้ผู้จัดรายการได้พักเสียง

1.2 สุขภาพทางเลือก

เนื้อหาในรายการนี้ สามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ เนื้อหาที่เกี่ยวกับสมุนไพรพื้นบ้าน และเนื้อหาที่เกี่ยวกับการทำเกษตร โดยไม่ใช้สารเคมี (เกษตรอินทรีย์ เกษตรชีวภาพ เกษตรปลอดสารพิษ)

เรื่องสมุนไพรนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และมุ่งให้คนในชุมชนเห็นประโยชน์ของสิ่งใกล้ตัว สามารถดูแลตนเองได้ โดยไม่จำเป็นต้องเสียเงินซื้อ

ยาราคาแพง ผู้จัดจะมีทั้งกลุ่มที่มีความรู้โดยตรง เป็นหมอพื้นบ้านอยู่แล้ว และกลุ่มที่อาจ จะไม่มีความรู้โดยตรง แต่สนใจเรื่องสมุนไพร และเห็นว่ามีประโยชน์ต่อคนในชุมชน จึงนำ เนื้อหาที่เกี่ยวกับสรรพคุณหรือการใช้สมุนไพรต่างๆมาจากเอกสาร ซึ่งสามารถหาซื้อได้ทั่ว ไป หรือหยิบยืมมาจากห้องสมุดบ้าง จากผู้อื่นบ้าง วิธีการนำเสนอรายการที่เป็นอยู่ คือ พุด หรืออ่านเป็นหลัก สลับกับการเปิดเพลง

ส่วนเรื่องการทำเกษตรนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อรณรงค์ให้เกษตรกรลดหรือเลิกการใช้ สารเคมี ซึ่งจะเป็นอันตราย ทั้งต่อตัวเกษตรกรเองและต่อผู้บริโภค โดยในบางที่ ยังเป็นการ ช่วยฟื้นฟูภูมิปัญญาดั้งเดิมในการทำเกษตรของท้องถิ่นด้วย ผู้จัดรายการกลุ่มนี้เกือบทั้ง หมดจะเป็นเกษตรกรจริงๆ พุดจากประสบการณ์ ผสมผสานกับข้อมูลจากเอกสารต่างๆ บ้าง ยกเว้นในบางจุด ที่อาจจะเป็นการไปสัมภาษณ์ผู้รู้ในท้องถิ่น เนื่องจากผู้รู้จริงทาง ด้านนี้ ไม่มีเวลามาจัดรายการประจำ หรือบางจุด ผู้จัดรายการไม่ได้เป็นเกษตรกรโดยตรง แต่ทำงานเกี่ยวกับเกษตรกร คือ เจ้าหน้าที่ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งจะ นำข้อมูลมาจากเอกสารต่างๆ

2. สุขภาวะทางจิต

ส่วนใหญ่ จะเป็นรายการเพลง ที่มุ่งเน้นให้ผู้ฟังผ่อนคลาย โดยในหลายๆจุด จะมี ข้อกำหนดด้วยว่า จะเปิดเฉพาะเพลงที่มีเนื้อหาสร้างสรรค์เท่านั้น ส่วนเพลงที่มีเนื้อหาสอง แง่สองงามหรือขัดต่อศีลธรรมอันดี จะไม่เปิดเลย แม้ว่าผู้ฟังจะขอมาก็ตาม สำหรับเพลงที่ เปิด จะมีลักษณะหลากหลาย ทั้งเพลงสมัยใหม่ เพลงเพื่อชีวิต เพลงลูกทุ่ง เพลงไทยสากล เก๋ๆ และเพลงพื้นเมือง โดยในการจัดรายการนั้น จะมีการแทรกสาระที่น่าสนใจ หรือเกร็ด ความรู้ต่างๆด้วย ผู้จัดรายการในกลุ่มนี้ จะมีความหลากหลาย ตั้งแต่เด็ก เยาวชน ไปจนถึง ผู้สูงอายุ

นอกจากรายการเพลงแล้ว บางจุด ยังมีเนื้อหารายการอื่นๆ ที่มุ่งให้ผู้ฟังเกิดความ ผ่อนคลายทางจิตใจ เกิดความสนุกสนานด้วย เช่น

- นิทาน ผู้จัดคือ กลุ่มเด็กๆ ชั้นประถม มีทั้งแต่งเอง และนำมาจากหนังสือ บาง จุด เป็นเด็กเล่าหรืออ่านเพียงคนเดียว แต่บางจุด จะเล่นเป็นละครแบบง่ายๆ มีคน เล่า และคนแสดง
- กลอน ฝน คำว จ้อย ซอ ผู้จัดมักจะมีอยู่ในกลุ่มที่อาจจะเรียกได้ว่า เป็นนัก กลอนท้องถิ่น หรือปราชญ์ท้องถิ่น เนื่องจากนับวัน สิ่งเหล่านี้ จะค่อนข้างหายไป จากท้องถิ่นแล้ว การนำมาจัดรายการอีกครั้ง นอกจากจะทำให้ผู้ฟังเกิดความ เพลิดเพลิน ซาบซึ้งแล้ว ยังเป็นการถ่ายทอดบทกลอนแบบเก่าๆสู่คนรุ่นหลัง และ

กระตุ้นให้ผู้คนในชุมชนสนใจที่จะสืบทอดต่อไปด้วย โดยผู้จัดเกือบทั้งหมดจะนำ
 ฌอน ค่าว จ้อย ซอ ที่ตนแต่งเอง หรือจำได้จากประสบการณ์มาขับ หรือพูดในราย
 การ และเปิดโอกาสให้ผู้ฟังส่งผลงานของตนมาออกอากาศด้วย

- รายการที่มีเนื้อหามุ่งให้กำลังใจ และอยู่อย่างมีความสุข มีศักดิ์ศรีในตนเอง
 เช่น รายการของกลุ่มผู้สูงอายุ ที่เล่าจากประสบการณ์ของตนเอง หรือนำมาจาก
 หนังสือต่างๆ ที่มีเนื้อหาว่า ทำอย่างไรผู้สูงอายุจึงจะอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
 และมีศักดิ์ศรี, รายการของผู้พิการทางสายตา หรือผู้ป่วยโรคเอดส์ ซึ่งจะเป็นการ
 พุดจากประสบการณ์ของตนเอง เพื่อให้กลุ่มของตน หรือผู้ฟังคนอื่นๆ เกิดกำลังใจที่
 จะสู้ชีวิตต่อไป ซึ่งมีทั้งที่จัดเองคนเดียว และเป็นการให้สัมภาษณ์

3. สุขภาวะทางสังคม

รายการกลุ่มนี้ จะนำเสนอเรื่องราวที่มุ่งให้ชุมชนเกิดความสันติสุข ทั้งระหว่างคน
 กับคน และคนกับสภาพแวดล้อม ผู้คนในชุมชนมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน สามัคคี
 ในชุมชน เกิดความภูมิใจและความรักในท้องถิ่น ซึ่งถ้าจะว่ากันตามความจริงแล้ว หลักการ
 และกระบวนการของวิทยุชุมชนก็เป็นไปเพื่อมุ่งให้เกิดชุมชนสุขภาวะอยู่แล้ว แต่สำหรับการ
 สรุปข้อมูลครั้งนี้ จะนำมาเฉพาะรายการที่มีเนื้อหาที่มุ่งเน้นเรื่องสุขภาวะทางสังคมอย่าง
 เด่นชัด

เนื้อหาของรายการกลุ่มนี้ จะค่อนข้างหลากหลาย อาทิเช่น สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม
 ประเพณี เรื่องราวในอดีตของชุมชน ปัญหาของชุมชน ช่างชุมชน การสร้างความเข้าใจ
 ระหว่างคนในชุมชน เป็นต้น วิธีการนำเสนอที่พบคือ พุดคนเดียว, สนทนา, สัมภาษณ์,
 อภิปราย โดยบางรายการ อาจจะมีเปิดโอกาสให้ผู้ฟังโทรศัพท์มาสอบถาม หรือร่วมแสดง
 ความคิดเห็นได้ด้วย

สำหรับที่มาของข้อมูล ขึ้นอยู่กับแต่ละรายการ เช่น ถ้าเป็นรายการที่เกี่ยวกับสิ่ง
 สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ประเพณี ก็อาจจะมีทั้งการพุดจากประสบการณ์ การไปสอบถามผู้รู้
 ในท้องถิ่น และหาจากเอกสารต่างๆ ส่วนรายการที่เกี่ยวกับปัญหาในชุมชน หรือช่างชุมชน
 นั้น จะเป็นการรวบรวมข้อมูลจากคนในชุมชนเป็นหลัก โดยมีทั้งที่ผู้จัดลงไปหาแหล่งข้อมูล
 เอง และคนในชุมชนเป็นคนส่งข้อมูลให้กับสถานี

4. สุขภาวะทางจิตวิญญาณ

รายการในกลุ่มนี้ ส่วนใหญ่จะเป็นรายการธรรมะในพุทธศาสนา โดยผู้จัดจะมีทั้ง
 พระสงฆ์และฆราวาส เป็นการจัดรายการเพื่อมุ่งเน้นให้คนปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ มีคุณธรรม
 จริยธรรม และมีสติในการใช้ชีวิต สามารถแบ่งเนื้อหาออกได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

- เนื้อหาหลักธรรมในเชิงลึก บางจุด ชมราวาสจัดโดยอ่านหนังสือหลักธรรมของพระอาจารย์ต่างๆ และบางจุด พระสงฆ์ได้นำเทปบันทึกเสียงพระอาจารย์ที่สอนเรื่องพระอภิธรรมในมหาจุฬายา มาเปิดออกอากาศ เนื้อหาลักษณะนี้ จะเหมาะสำหรับผู้ที่ศึกษาพระธรรมมาก่อนแล้ว โดยเฉพาะพระสงฆ์ตามวัดต่างๆ
- เนื้อหาที่นำหลักธรรมมาประยุกต์ อธิบายให้เข้าใจง่ายขึ้น ส่วนใหญ่ พระสงฆ์ที่มาจัดรายการ จะนำเสนอเนื้อหาในลักษณะนี้ เป็นการนำทฤษฎีมาสู่หลักปฏิบัติ พุดจากประสบการณ์ หรือความคิดเห็นของตนเอง บางจุด มีชมราวาสจัดโดยนำนิทานธรรมะจากหนังสือมาเล่าหรืออ่านให้ฟังด้วย
- เนื้อหาที่ยกบุคคลหรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงมาเป็นตัวอย่าง เพื่อสื่อให้เห็นถึงเรื่องราวของกรรม และบาปบุญคุณโทษ รวมไปถึงเรื่องราวของบุคคลที่ควรนำมาเป็นตัวอย่างในการดำเนินชีวิตด้วย โดยส่วนใหญ่จะนำมาจากหนังสือต่างๆที่พิมพ์ขายอยู่ทั่วไป แต่ในบางครั้ง ถ้าผู้จัดรายการทราบว่ามีเรื่องราวของคนในชุมชนที่น่าสนใจ ก็จะใช้วิธีไปสัมภาษณ์ หรือเชิญมาร่วมพุดคุยออกอากาศ

จากภาพรวมดังกล่าวข้างต้น สามารถดูรายละเอียดในรายการของแต่ละจุดปฏิบัติการได้ดังนี้ (หมายเหตุ - บางรายการ อาจจะมีเนื้อหาที่ผสมผสานกันอยู่)

ศวชช.บ้านจำรุง จังหวัดระยอง

1. สุขภาวะทางกาย

1.1 สุขภาพกระแสหลัก

อสม.ใสใจ ห่วงใยสุขภาพ จัดโดยอาสาสมัครสาธารณสุขของหมู่บ้านต่างๆ เวียนกันมาจัด พุดถึงโรคภัย สาเหตุ การป้องกัน การดูแลรักษา โดยเลือกเรื่องที่เหมาะสมกับฤดู เช่น พุดถึงไข้เลือดออกในหน้าฝน นำข้อมูลมาจากเอกสารที่ทางหน่วยงานทางด้านสาธารณสุขส่งมาให้

บอกข่าวชาวเปตอง จัดโดยชมรมเปตองอินทโชติ อ.แกลง เนื่องจากผู้จัดเห็นว่า ข่าวสารเกี่ยวกับกีฬาเปตองนั้น ไม่ค่อยมีในสื่ออื่นๆมากนัก ประกอบกับเปตองเป็นกีฬาอดนิยมนของคนที่นี่ การจัดรายการนี้ นอกจากจะช่วยประชาสัมพันธ์ข่าวสารการแข่งขันกีฬาเปตองแล้ว ยังเป็นการแนะนำกีฬาชนิดนี้ให้คนสนใจกันมากขึ้น โดยในบางครั้ง จะพุดถึงกีฬาชนิดอื่นๆด้วย

1.2 สุขภาพทางเลือก

ดินน้ำลมไฟ สมุนไพรเพื่อสุขภาพ จัดโดยกลุ่มจัดการไร่นาสวนผสม เน้นถึงการใช้ประโยชน์จากสมุนไพร และการทำไร่นาสวนผสม เกษตรอินทรีย์ พุดจากประสบการณ์ ผสมกับข้อมูลจากเอกสาร

2. สุขภาวะทางจิต

ฟังเพลงเก่า เล่าความหลัง จัดโดยกลุ่มศิลปินท้องถิ่นร่วมย้อนยุค เปิดเพลงเก่าๆที่หาฟังได้ยาก คนชอบฟังกันมาก เพราะหาฟังเพลงจากสื่ออื่นไม่ได้ นอกจากนี้ ผู้จัดยังแทรกสาระเรื่องเก่าๆ เช่น เกวียน หรือไม้ขีดไฟในอดีตด้วย เป็นการพูดจากประสบการณ์ ความทรงจำ

สบายใจกับวัยทอง จัดโดยชมรมผู้สูงอายุ บ้านจำรุง เป็นรายการเพลงเก่าๆ ในช่วงแรก เคยทำเป็นคาราโอเกะ ให้ผู้สูงอายุมาร้องเพลงออกอากาศ ซึ่งผู้สูงอายุชอบกันมาก มากันมากมาย ได้ผลทางอ้อมด้วย คือ ผู้สูงอายุได้สนุก คลายเครียด บอกว่า หายเมื่อยขาที่มี แต่ตอนหลังเลิกไป เพราะปัญหาเรื่องคอมพิวเตอร์

เยาวชนกับเสียงเพลง จัดโดยนักเรียนมัธยม โรงเรียนวัดเขากระโดน เปิดเพลงสตริง สลับกับพูด สาระของกลุ่มเยาวชน เช่น ควรทำตัวอย่างไร เคยโดนพ่อแม่ดุหรือไม่ แล้วทำอย่างไร เป็นต้น

เพื่อนหมู่เฮาไทยอีสาน จัดโดยกลุ่มผู้ใช้แรงงานชาวอีสาน เปิดเพลงหมอลำ สลับกับพูดเรื่อง วัฒนธรรมต่างๆของชาวอีสาน

โลกนิทาน จัดโดยเด็กประถม โรงเรียนวัดเขากระโดน เป็นการเล่านิทาน มีทั้งที่แต่งเอง และนำมาจากหนังสือที่มีอยู่แล้ว โดยมากันเป็นกลุ่ม มีอาจารย์เป็นที่ปรึกษา และคอยฝึกให้ เล่นเป็นละครแบบง่ายๆ มีผู้เล่า และผู้แสดงเป็นตัวละครต่างๆ เด็กเหล่านี้จะมาบันทึกเทปไว้ก่อน เพื่อให้ช่างเทคนิคได้ช่วยใส่เสียงเพลงในบางช่วง สำหรับสร้างบรรยากาศของละคร

3. สุขภาวะทางสังคม

เพื่อนน้ำ จัดโดยกลุ่มผู้นำบ้านจำรุง พูดเรื่องการแบ่งสรรน้ำในบ่อสาธารณะของชุมชนในช่วงหน้าแล้ง (ส่วนในฤดูอื่นๆ ผู้จัดจะพูดเรื่องเกษตร ดินฟ้าอากาศ สินค้าชุมชน) เป็นการให้วิทยุเป็นสื่อกลางของกลุ่ม ไม่จำเป็นต้องเรียกประชุมเหมือนเมื่อก่อน

คุยกับสวช.และข่าวบริการ จัดโดยคณะทำงานศูนย์ เป็นข่าวในชุมชน ไม่มีข่าวจากหนังสือพิมพ์ หรือสื่ออื่นๆเลย โดยคนในชุมชนจะเป็นผู้ส่งข่าวมาให้ ทางศูนย์ได้เน้นด้วยว่า ข่าวในสถานีควรจะเป็น ข่าวที่สร้างสรรค์ หรือข่าวดีๆ เช่น ถ้ามีอุบัติเหตุ ก็จะเน้นว่ามาจากความประมาท ไม่ได้เน้นความเสียหาย เพราะต้องการให้วิทยุชุมชนเป็นสื่อที่สร้างความคิดี จรรโลงความดี

เนินข้าวต้มส้มพันธ์ จัดโดยผู้นำชุมชน บ้านเนินข้าวต้ม พูดเรื่องในชุมชนบ้านเนินข้าวต้ม กิจกรรมต่างๆ การพัฒนาชุมชน ผลិតภัณฑ์ชุมชน งานบวช งานแต่งงาน งานศพ ฯลฯ

บอกเล่าเก้าสิบ จัดโดยผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 5 หนองแพงพาย พูดเรื่องในชุมชนหนองแพงพาย ลักษณะคล้ายๆกับเนินข้าวต้มส้มพันธ์

แควดวงราชสีห์ จัดโดยผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 5 ตำบลชากโดน พูดเรื่องในชุมชนชากโดน

เพื่อนหมู่เฮาไทยอีสาน จัดโดยกลุ่มผู้ใช้แรงงานชาวอีสาน เพราะที่นี่ มีแรงงานชาวอีสานมารับจ้างอยู่มาก และคนในชุมชนหลายคนเคยมองว่าคนกลุ่มนี้เป็นพลเมืองชั้นสอง การได้มาจัดรายการทำ

ให้คนในชุมชนยอมรับคนอิสานมากขึ้น รูปแบบการจัดรายการจะเปิดเพลงหมอลำ สลับกับการเล่าเรื่องวัฒนธรรมต่างๆของชาวอิสาน เช่น ประเพณีแห่เทียนพรรษาของอุบลฯ เป็นต้น เป็นการเล่าจากประสบการณ์ หรือความทรงจำบ้าง ไปหาอ่านจากหนังสือบ้าง หรือไปถามจากผู้อื่นมาบ้าง

ย้อนอดีต จัดโดยแม่ทำเนียบ แม่คำส้มตำบ้านจำรุง พุดถึงหมู่บ้าน สถานที่ หรือวิถีชีวิตในอดีต เช่น สงกรานต์ในอดีต หรือห้วยหนองคลองบึงที่เคยมี แต่ปัจจุบันถูกถมไปแล้ว เป็นต้น ผู้สูงอายุนี้ภาพตาม ทำให้มีความสุข ในขณะที่คนรุ่นใหม่ก็ได้รับความเป็นมาของสถานที่ เป็นการเล่าจากประสบการณ์ โดยในบางครั้ง จะเชิญคนอื่นๆในชุมชนมาร่วมเล่าเรื่องออกอากาศด้วย

จำรุงบ้านเรา เป็นรายการเฉพาะกิจ ไม่ได้ออกตลอด เพราะผู้จัดไม่ค่อยว่าง และใช้แทรกเวลารายการไหนไม่มา ทั้งที่คนฟังชอบมาก พุดแต่เรื่องชุมชนเท่านั้น มีการเปิดเพลงที่ชุมชนร้องเอง แต่งเอง สลับกับการพุดถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องราวทั้งในอดีตและปัจจุบันของท้องถิ่น ผู้จัดรายการจะเล่าจากประสบการณ์ของตน ไปพุดคุยกับผู้รู้ในท้องถิ่น และบางครั้ง จะเชิญคนในท้องถิ่นมาพุดคุยออกอากาศ

4. สุขภาวะทางจิตวิญญาณ

ธรรมะกับน้ำหอม จัดโดยกลุ่มปฏิบัติธรรมมณฑลเนินซ้อ ซึ่งเป็นฆราวาสที่สนใจเรื่องธรรมะอย่างลึกซึ้ง เน้นหลักธรรม ทฤษฎี สายหลวงพ่อเทียน นำเนื้อหาจากหนังสือธรรมะมาอ่าน

ธรรมะแสงทองส่องสว่างกลางใจ จัดโดยพระครูสง่า วัดเขากระโดน ธรรมะในรายการ จะเน้นการปฏิบัติมากกว่า ปรับหลักธรรมเข้ากับชีวิตจริง ให้คนไม่เคยรู้ ได้รู้ ได้ปฏิบัติ มีการเปรียบเทียบ ยกตัวอย่างให้เห็นชัดเจนมากขึ้น ต่างจากรายการธรรมะกับน้ำหอม ที่เน้นทฤษฎี หรือหลักธรรมในเชิงลึก พระครูเห็นว่าการออกอากาศทางวิทยุชุมชนช่วยให้เข้าถึงคนได้มาก คนที่บ้านอยู่ไกลจากวัดก็ได้ฟังไปด้วย นอกจากนี้ พระครูยังเล่าให้ฟังด้วยว่า เคยมีคนฟังแล้วมาขอปรึกษาปัญหาชีวิตที่วัดต่อด้วย

ศวชช.กิ่งอำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี

1. สุขภาวะทางกาย

1.1 สุขภาพกระแสหลัก

สร้างสุขภาพกับสาธารณสุขไทย จัดโดยทีมงานหมอนามัย เป็นการให้ข้อมูลเรื่องโรค การป้องกัน การรักษา (ถ้าวันใด ผู้จัดรายการไม่ว่าง ก็จะเปิดเทปของสาธารณสุข ที่เกี่ยวกับโรคต่างๆ) โดยเลือกเรื่องที่เหมาะสมกับชุมชนในแต่ละช่วง เช่น หน้าฝนนี้ ไข้เลือดออกกระบาดมาก ก็พุดเรื่องไข้เลือดออก เป็นต้น เนื้อหาที่จัด จะนำมาจากเอกสารต่างๆที่มีอยู่ที่สถานีอนามัย

1.2 สุขภาพทางเลือก

สมุนไพร จัดโดยกลุ่มสมุนไพรพื้นบ้าน นำข้อมูลมาจากหนังสือ พุดถึงสรรพคุณหรือการใช้ประโยชน์จากสมุนไพร และกระตุ้นให้คนสนใจที่จะใช้สมุนไพรในท้องถิ่นให้มากขึ้น

2. สุขภาวะทางจิต

เพลงทุกเพลงที่เปิดจะเป็นเพลงที่มีเนื้อหาสร้างสรรค์ ให้กำลังใจ ไม่มีเนื้อหาสองแง่สองง่าม หรือขัดต่อศีลธรรมอันดี

เพลงดังในอดีต จัดโดยกลุ่มอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี สิ่งแวดล้อม และฟื้นฟูจิตวิญญาณ โดยจะเน้นเปิดเพลงไทยสากลเก่าๆ ที่หาฟังได้ยาก

เปิดกรุเพลงเก่า จัดโดยทีมงานอาจารย์หนองยายหามาด นำเพลงเก่าๆ ในอดีตมาเปิด พยายามหาที่เป็นต้นฉบับจริงๆ มา โดยผู้จัดไปซื้อมา หรือชาวบ้านช่วยบริจาค

สารพันเพลงดีที่น่าฟัง จัดโดยครูแป้ง เป็นการเปิดเพลงตามคำขอ สลับกับสาระความรู้ที่น่าสนใจต่างๆ ไป

สาระและเพลง จัดโดยกลุ่มนักเรียน โรงเรียนปรกฟ้า เป็นเพลงสตริง ที่มีเนื้อหาสร้างสรรค์ ให้กำลังใจเป็นหลัก สลับสาระที่น่าสนใจ เช่น กิจกรรมของเยาวชน ปัญหาเสพติด เป็นต้น

ลูกทุ่งชุมชน จัดเป็นทีม 5 คน มีตั้งแต่เยาวชน ไปจนถึงผู้สูงอายุ ผลัดเปลี่ยนกัน

เด็กเอ๋ยเด็กดี จัดโดยกลุ่มเด็กรักความสะอาด เป็นเด็กชั้นป.3-ป.5 รูปแบบรายการ คือ อ่านนิทาน และเปิดเพลงเด็ก พร้อมทั้งพูดเชิญชวนให้ช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อม ความสะอาด

เส้นทางดนตรี กวีประชาชน จัดโดยกลุ่มเฝ้าระวังต่อต้านสารเคมี จัดรายการเพลงเพื่อชีวิต และพูดถึงสาระที่สำคัญสำหรับชุมชน

3. สุขภาวะทางสังคม

กลุ่มชุมชนเข้มแข็ง จัดโดยชุมชนหนองสร้อยดิ่ง พูดเรื่องประเด็นปัญหาเสพติด

เด็กเอ๋ยเด็กดี จัดโดยกลุ่มเด็กรักความสะอาด เป็นเด็กชั้นป.3-ป.5 อ่านนิทาน เปิดเพลงเด็ก พูดเชิญชวนให้ช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อม ความสะอาด

เส้นทางดนตรี กวีประชาชน จัดโดยกลุ่มเฝ้าระวังต่อต้านสารเคมี เป็นกลุ่มที่เกิดขึ้น ภายหลังจากกรณีนายทุนซื้อที่ดินเพื่อฝังกลบสารเคมี เมื่อเรื่องคลี่คลายลง กลุ่มนี้ ก็ยังอยู่ จัดรายการเพลงเพื่อชีวิต และพูดถึงสาระที่สำคัญสำหรับชุมชน

ในบางครั้ง เมื่อเกิดกรณีปัญหาต่างๆ ขึ้นในชุมชน เช่น กรณีนายทุนมาซื้อที่ดินเพื่อฝังกลบสารเคมี ทางวิทยุชุมชนได้พูดออกอากาศเรื่องนี้ทุกวัน ในทุกรายการ และเป็นแกนนำในการจัดประชาพิจารณ์ เชิญตัวแทนทั้งฝ่ายนายทุน ข้าราชการ และประชาชนมาร่วมเวที พร้อมทั้งถ่ายทอดสดออกอากาศด้วย ส่งผลให้นายทุนต้องยอมสารภาพ และหยุดการฝังกลบสารเคมี เป็นต้น

4. สุขภาวะทางจิตวิญญาณ

ธรรมะพาใจสงบ จัดโดยพระอาจารย์พิชิต วัดปรกฟ้า ออกอากาศเป็นรายการแรก ตอนเช้ามีผู้คนฟังเยอะมาก เพราะออกหออกระจายข่าวด้วย เน้นให้คนประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

สู่สายธารธรรม จัดโดยวัดปรุกฟ้า เป็นรายการที่เน้นหลักธรรมแบบลึกซึ้ง โดยนำเทพอาจารย์ที่สอนที่มหาจุฬายาชาเปิด เป็นการสอนเรื่องหลักอภิรกรรม พระสงฆ์ที่ไม่ได้ไปเรียนที่มหาจุฬาก็ได้เรียนรู้ศึกษาไปด้วย เหมาะสำหรับคนที่ศึกษาพระธรรมมาแล้ว

คนดีของแผ่นดิน คนดีที่เราศรัทธา จัดโดยกลุ่มอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี สิ่งแวดล้อม และฟื้นฟูจิตวิญญาณ เนื้อหาของรายการจะกล่าวถึงบุคคลที่นายยกย่อง มีคุณธรรมดี เป็นตัวอย่างได้ โดยนำมาจากหนังสือต่างๆ หรือไปสัมภาษณ์คนในท้องถิ่นที่นายยกย่อง และบันทึกเทปมาออกอากาศ

คุณตาเล่านิทาน จัดโดยกลุ่มผู้สูงอายุ เป็นการอ่านนิทานชาดก หรือธรรมะ สุภาสิตสอนใจ จากหนังสือ ซึ่งผู้จัดเก็บรวบรวมไว้มากมาย

ชีวิต ศิลป ดนตรี กวี ธรรมะ จัดโดยกลุ่มสวดมนต์ เป็นการอ่านบทกวีที่เกี่ยวกับธรรมะ โดยมีดนตรีคลอ หรือเปิดเพลงธรรมะ

ศวชช.ลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

1. สุขภาวะทางกาย

1.1 สุขภาพกระแสหลัก

รพ.ลานสกาพบประชาชน จัดโดยเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ โรงพยาบาลลานสกา เป็นการแนะนำเวลาติดต่อโรงพยาบาล การปฏิบัติตัวเวลามีโรคระบาด การดูแลสุขภาพ รวมไปถึงรายละเอียดในการใช้บัตร 30 บาท

เพื่อนอสม. จัดโดยอาสาสมัครสาธารณสุขในชุมชน เน้นเรื่องสุขภาพ และเรื่องโรคภัย โดยนำข้อมูลมาจากเอกสารต่างๆ

สุขภาพของเรา จัดโดยกลุ่มแอโรบิก วัดชายเขา (ตัวแทนของกลุ่มเป็นคุณยาย อายุ 72 ปี แต่ร่างกายยังคงแข็งแรง หน้าตาแจ่มใส) เป็นรายการเกี่ยวกับสุขภาพ อาหาร โรคภัย การออกกำลังกาย มีพูดเรื่องแอโรบิกด้วย ว่า ทำไหน ช่วยทำให้เป็นอย่างไร เป็นข้อมูลจากเอกสาร และการปฏิบัติจริง

ตะวันตอนบ่าย จัดโดยชมรมผู้สูงอายุ เป็นรายการคุยสบายๆ เล่าเรื่องต่างๆ ประชาสัมพันธ์กิจกรรมกลุ่ม พูดให้ข้อคิด ให้กำลังใจ และนำเสนอข้อมูลเรื่องสุขภาพที่น่าสนใจจากเอกสารต่างๆที่ผู้จัดไปหามา เช่น โรคภัย อาหารการกิน การดูแลตัวเอง

1.2 สุขภาพทางเลือก

สมุนไพรเพื่อสุขภาพ จัดโดยผู้ที่สนใจเรื่องสมุนไพร เป็นการนำประโยชน์ของสมุนไพรต่างๆมาเผยแพร่ออกอากาศ โดยนำข้อมูลมาจากเอกสาร

ตะวันตอนบ่าย จัดโดยชมรมผู้สูงอายุ เป็นรายการที่มีเนื้อหาทั้งสุขภาพกระแสหลัก และสุขภาพทางเลือก คือ เรื่องสมุนไพรต่างๆ โดยนำข้อมูลมาจากเอกสาร

กำลังจะมีรายการที่เน้นเรื่องเกษตรอินทรีย์เป็นหลักอีกรายการหนึ่ง เนื่องจากทางคณะทำงานศูนย์ไปพบบุคคลหนึ่งที่เก่งเรื่องนี้มากๆ แต่ไม่มีเวลามาจัด จึงจะไปบันทึกเทปนอกสถานที่แล้วนำมาออกอากาศ

2. สุขภาวะทางจิต

เยาวชนเพื่อคนนคร จัดโดยกลุ่มเยาวชน เป็นตัวแทนจากโรงเรียนมัธยม เป็นรายการเพลง สลับกับการพูดสาระที่เหมาะสมกับเยาวชน เช่น เรื่องยาเสพติด กิจกรรมของกลุ่มเยาวชน

ตะวันตอปลาย จัดโดยชมรมผู้สูงอายุ เป็นรายการคุยสบายๆ เล่าเรื่องต่างๆ อยากรให้ผู้สูงอายุได้อยู่แบบสบายกาย สบายใจ และมีศักดิ์ศรี ไม่ใช่ผู้ป่วย หรือพึ่งพาคนอื่น แต่ให้อยู่แบบคนอื่นพึ่งพิง อยู่อย่างมีสุข มีการแนะนำเรื่องเที่ยว ประชาสัมพันธ์กิจกรรมกลุ่ม ข้อมูลเรื่องสุขภาพจากเอกสาร และเล่าเรื่องต่างๆจากประสบการณ์ บางครั้ง นำผู้สูงอายุคนอื่นๆมาสัมภาษณ์ด้วย เช่น เรื่องเพลงกล่อมเด็ก

หนังสือเสียงเพื่อประชาชน จัดโดยตัวแทนกลุ่มคนตาบอด มาจากสมาคมคนตาบอดในตัวเมือง เป็นการพูดให้ผู้ชิวดี ไม่ท้อแท้ และแนะนำอาชีพของกลุ่มเขา เช่น การนวด

3. สุขภาวะทางสังคม

ข่าวและเพลง จัดโดยคณะทำงานศูนย์ เป็นข่าวที่ชุมชนฝากเข้ามา เช่น งานต่างๆ กิจกรรม ข่าวรับสมัครงาน ข่าวที่มีประโยชน์กับชุมชน ผลิตภัณฑ์ชุมชน ฯลฯ

เพื่อชีวิต จัดโดยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เน้นเรื่องการอยู่ร่วมกันในชุมชน การสร้างความอบอุ่นในครอบครัว โดยพูดจากประสบการณ์ ความคิดเห็นของตนเอง หรือได้รับรู้มาจากผู้อื่น

ของดีบ้านเรา เป็นรายการที่จัดกันหลายกลุ่ม อาทิ กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ เครือข่ายกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ฯลฯ พูดถึงเรื่องทั่วไปของชุมชน สถานที่ วัฒนธรรม ประเพณี กิจกรรมของชุมชน และเปิดโอกาสให้กลุ่มต่างๆที่อาจจะยังไม่พร้อมมาจัดรายการเป็นประจำ ได้มาพูดถึงกลุ่มของเขาออกอากาศด้วย เนื้อหาที่พูดนำมาจากเอกสารต่างๆ จากประสบการณ์ของผู้จัดเอง จากการไปสอบถามมาจากผู้รู้ในท้องถิ่นแล้วนำมาเล่าออกอากาศ รวมทั้งเชิญผู้รู้ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องมาให้สัมภาษณ์ออกอากาศ

เสียงจากลูกเสือชาวบ้าน จัดโดยกลุ่มลูกเสือชาวบ้าน เป็นการฟื้นฟูลูกเสือชาวบ้านขึ้นมา เพราะลูกเสือชาวบ้านค่อนข้างซบเซาลงไป ให้คนรู้ว่ายังมีอยู่ และมีกิจกรรมอะไรบ้าง บางทีก็เล่าเรื่องกฎของลูกเสือชาวบ้าน บางครั้ง เมื่อมีสมาชิกเสียชีวิต ก็จะประชาสัมพันธ์บอกข่าวกัน ไปงานกันเป็นกลุ่ม คล้ายกับว่าได้กลับมาทำกิจกรรมร่วมกันใหม่ เหมือนที่เคยทำมาก่อน

วิทยุชุมชน จัดโดยคณะทำงานศูนย์ เป็นการจัดรายการเพื่อต่อยอดย่านแนวคิดวิทยุชุมชน เนื่องจากทางศูนย์เห็นว่า ควรมีการนำเสนอเรื่องนี้เพื่อสร้างความตระหนักแก่ชุมชนให้มากขึ้น โดยหวังว่า เมื่อประชาชนเข้าใจแล้ว ก็จะเข้ามาร่วมงานในศูนย์กันมากขึ้น นอกจากนี้ ยังนำสถานการณ์เรื่องวิทยุชุมชนมาให้รับทราบกันด้วย

4. สุขภาวะทางจิตวิญญาณ

ธรรมะรับอรุณ จัดโดยพระครูนิวาสธรรมรักษ์ หรือท่านชา เจ้าอาวาสวัดชายเขา เป็นพระนักพัฒนา ที่ชาวบ้าน และข้าราชการในจังหวัดนับถือกันมาก ท่านใช้วิธีการเทศน์แบบประยุกต์ พูดถึงการประพฤติปฏิบัติที่ดี ในชีวิตประจำวัน เพื่อเน้นให้ผู้ฟังสามารถนำไปใช้ได้จริง นอกจากนี้ ท่านยังเป็นพระที่เทศน์ได้สนุก แทรกอารมณ์ขันบ้างอย่างเหมาะสม ทำให้คนฟังไม่เบื่อ และเป็นรายการที่คนในชุมชนชื่นชอบอย่างมาก ออกอากาศทางหอกระจายข่าวในชุมชนด้วย

ศวชช.ลำสินธุ์ จังหวัดพัทลุง

1. สุขภาวะทางกาย

1.1 สุขภาพกระแสหลัก

อสม. จัดโดยตัวแทนอาสาสมัครสาธารณสุขจาก 9 หมู่บ้าน หมุนเวียนกันไป พูดถึงเรื่องโรคภัยไข้เจ็บ การดูแลตนเอง การป้องกันโรค โดยนำข้อมูลมาจากเอกสารต่างๆ

1.2 สุขภาพทางเลือก

เกษตรบ้านเรา จัดโดยตัวแทนเกษตรกรจาก 9 หมู่บ้าน หมุนเวียนกันไป เน้นเฟ้นหาผู้เชี่ยวชาญในการทำเกษตรด้านต่างๆของชุมชนมาออกอากาศ โดยนอกจากจะแนะนำวิธีการทำเกษตรแล้ว ยังสอดแทรกเรื่องการรณรงค์ให้ลดและเลิกสารเคมีในการทำเกษตรด้วย

2. สุขภาวะทางจิต

พบว่า ไม่มีเนื้อหาในกลุ่มนี้ชัดเจนนัก เพราะเป็นสถานีที่เน้นเนื้อหาสาระ แลกเปลี่ยนความรู้ และเผยแพร่กิจกรรมของกลุ่มต่างๆเป็นหลัก เพลงที่เปิดจะใช้เพื่อสลับเนื้อหาสาระของรายการเสียมากกว่า

3. สุขภาวะทางสังคม

ข่าวบ้านเรา จัดโดยคณะทำงานศูนย์ เป็นข่าวที่ผู้นำแต่ละชุมชนส่งมาให้ เช่น งานต่างๆ ข่าวประชุม เป็นต้น

สนทนาปัญหาบ้านเรา จัดโดยอดีตผู้นำหมู่บ้าน หมุนเวียนกันไป เป็นการพูดถึงสภาพการณ์หรือปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนต่างๆ

เพื่อนเยาวชน จัดโดยกลุ่มเยาวชนคนรักป่า มีเนื้อหามุ่งปลูกฝังเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กับคนในชุมชน เนื่องจากบริเวณดังกล่าวนี้ ยังคงมีป่า และน้ำตกที่สมบูรณ์ สวยงาม

4. สุขภาวะทางจิตวิญญาณ

สาระชีวิต เป็นเรื่องชีวิตประจำวัน เล่าสู่กันฟัง เช่น การใช้จ่าย ธรรมะ

ธรรมะ จัดโดยเจ้าอาวาสจาก 3 วัด เป็นการเทศน์เพื่อให้ข้อคิด สำหรับนำไปปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน

ศวรรษ.คนไทใต้ จังหวัดสกลนคร

1. สุขภาวะทางกาย

1.1 สุขภาพกระแสน้ำหลัก

โรงพยาบาลสัมพันธ์ จัดโดยเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลกุสุมาลย์ พุดภาษาไทยกลาง มีหลายฝ่าย เวียนกันไป คือ ฝ่ายงานพยาบาล เกษัชกรรรมชุมชน ทันตสาธารณสุข สุขาภิบาลและการป้องกันโรค งานสุขภาพจิต เป็นการให้ความรู้เรื่องสุขภาพ โรคภัย การใช้จ่าย เป็นต้น โดยนำข้อมูลทั้งจากเอกสาร และจากประสบการณ์ ความรู้ในงานของตนเอง

ฒ ผู้เฒ่า จัดโดยชมรมผู้สูงอายุ พุดภาษาอีสาน พุดเรื่องทั่วไป รวมทั้งเรื่องสุขภาพ การใช้ชีวิต การกิน การอยู่ด้วย โดยเนื้อหาเรื่องสุขภาพนั้นจะนำมาจากเอกสารต่างๆเป็นหลัก

1.2 สุขภาพทางเลื้อก

สมุนไพรรักษาโรค จัดโดยลุงพรมมา พุดภาษาใต้ ผสมไทยกลาง และอีสาน นำเสนอสรรพคุณ และการใช้สมุนไพรรักษาโรค โดยนำมาจากเอกสาร ประกอบกับประสบการณ์ส่วนตัว

หากินบ้านเฮา จัดโดยกลุ่มเพาะเห็ด และกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษ พุดภาษาอีสาน แนะนำการทำมาหากิน เรื่องปุ๋ยชีวภาพ การทำเกษตรปลอดสารพิษ มีแนะนำบ้านที่เป็นตัวอย่างให้ไปดูได้ด้วย ข้อมูลที่พุดมีทั้งจากประสบการณ์ และไปหามาจากเกษตรอำเภอ หนังสือพิมพ์ โดยนำมาปรับให้เป็นภาษาชาวบ้าน เข้าใจง่าย

2. สุขภาวะทางจิต

โรงพยาบาลสัมพันธ์ จัดโดยเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลกุสุมาลย์ นอกจากมีเนื้อหาที่กล่าวถึงสุขภาวะทางกายแล้ว ยังพุดถึงสุขภาวะทางจิตด้วย ผู้จัดเป็นเจ้าหน้าที่ของฝ่ายงานสุขภาพจิต นำข้อมูลมาจากเอกสาร และความรู้ส่วนตัวที่ได้เรียนมา ประกอบกับประสบการณ์ในการทำงาน

ที เจ เวทีโอ จัดโดยกลุ่มเยาวชน พุดภาษาไทยกลาง เป็นรายการเพลงสตริง แทรกสาระที่น่าสนใจ เช่น เรื่องยาเสพติด การประพฤติดัวของเยาวชน

เยาวชนคนใต้ จัดโดยกลุ่มเยาวชนนอกโรงเรียน พุดภาษาใต้ รายการเพลงสนุกๆ แบบ dance แทรกสาระทั่วไปที่น่าสนใจสำหรับเยาวชน

น้องใหม่ใจบริสุทธิ์ จัดโดยกลุ่มเยาวชน พุดภาษาไทยกลาง เป็นรายการเพลงสตริง แทรกสาระ เช่น กฎหมายง่ายๆ ยาเสพติด

เยาวชนสัมพันธ์ จัดโดยหนุ่มช่างกล พุดภาษาไทยกลาง เป็นรายการเพลงเพื่อชีวิต สลับพุดให้สาระ และข้อคิดแก่เยาวชน คอยเรื่องปัญหาต่างๆในสังคมด้วย เช่น การทะเลาะวิวาทของวัยรุ่น

ทางศูนย์มีการทำรายชื่อเพลงที่ไม่ควรเปิดด้วย (ตอนนี้มีอยู่ 15 เพลง) เป็นเพลงที่มีเนื้อหาสองแง่สองง่าม หรือขัดศีลธรรมอันดี เช่น ชู้ รอเมียพี่เผลอ

3. สุขภาวะทางสังคม

เสียงจากประชาชน และข่าวชาวบ้าน จัดโดยอาจารย์เพลิน และบัวนกเอี้ยง พุดภาษาอีสาน ไทยกลาง และย่อ นำเสนอข้อร้องเรียนถึงกรณีปัญหาต่างๆ รวมทั้งข่าวสารในชุมชน บางครั้ง ให้คนที่ร้องเรียนมาออกอากาศ แล้วส่งต่อข้อมูลไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยทางผู้จัดเคยเชิญหน่วยงานมา ออกอากาศด้วย แต่ทางหน่วยงานไม่ยอมมา

ภูไทสัมพันธ์ จัดโดยหนุ่มน้อย คนภูไท พุดภาษาภูไท นำเสนอข่าวในชุมชน และเรื่องราวของ ประเพณี วัฒนธรรมชาวภูไท

ประชาร่วมใจต้านภัยยาเสพติด จัดโดยบัวชาลี และบัวกะเลิง พุดภาษากะเลิง โดยเน้นเรื่อง ปัญหา ยาเสพติด

4. สุขภาวะทางจิตวิญญาณ

อุณหธรรม จัดโดยลุงมหา พุดภาษาไทยกลาง และอีสาน เน้นธรรมะเชิงปฏิบัติ เอาแง่คิดแง่ ธรรมะมาวิเคราะห์ โดยนำเนื้อหามาจากหนังสือ หรือบางครั้ง มีเปิดเทปของพระอาจารย์ต่างๆด้วย

พุทธศาสนสัมพันธ์ จัดโดยเจ้าคณะตำบลกุสุมาลย์ พุดภาษาอีสาน นำเอาหลักธรรม ข้อคิดใน การดำเนินชีวิต และพุทธประวัติมาพูด

ม่วนซื่นพื้นบ้าน จัดโดยบัวสะลา พุดภาษาใต้และภาษาอีสาน นำเรื่องบาปกรรมที่เกิดขึ้นจริง จากหนังสือ หรือจากการไปพูดคุยกับคนต่างๆมาพูดออกอากาศ เช่น เคยไปสัมภาษณ์คนที่ตายแล้วฟื้น ซึ่งอยู่ในชุมชน มาเปิดออกอากาศ เพื่อช่วยสังคม ให้คนรู้จักบาปบุญคุณโทษ

ผม ผู้เฒ่า จัดโดยชมรมผู้สูงอายุ พุดภาษาอีสาน นอกจากจะพูดเรื่องสุขภาพ การใช้ชีวิตแล้ว ยัง พูดเรื่องศาสนา คุณธรรม จริยธรรมในชีวิตประจำวันด้วย

ศวชช.บึงคล้า จังหวัดหนองคาย

เท่าที่ลองสอบถามดู พบว่า ผู้จัดในสถานีนี้แทบจะไม่เอาหนังสือมาอ่านออกอากาศ เพราะเน้น ผู้รู้จริงจากประสบการณ์ หรือเป็นการพูดแสดงความคิด บางรายการ อาจจะนำข้อมูลมาจากหนังสือ บ้าง แต่ก็อ่านมาก่อน แล้วมาพูดให้ฟัง

1. สุขภาวะทางกาย

1.1 สุขภาพกระแสหลัก

สุขภาพกับเพลง จัดโดยกลุ่มพยาบาล โรงพยาบาลบึงคล้า พูดเรื่องสุขภาพทั่วไป

คลื่นลูกใหม่ใส่ใจสุขภาพ จัดโดยเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลบึงคล้า เน้นเรื่องโรคภัย

การดูแลรักษา รวมถึงการใช้บัตร 30 บาท

อาสาสมัครสาธารณสุขปุงคล้ำ จัดโดยอาสาสมัครสาธารณสุข ให้ความรู้เรื่องโรคภัยต่างๆ เช่น ใช้เลือดออก การทำลายแหล่งยุง จะไปพ่นยาวันไหน ฯลฯ จัดเวียนกันไป 3 ตำบล

คำคุณมูนมั่งมันยีน จัดโดยสาธารณสุขอำเภอ เน้นเรื่องสุขศึกษา การออกกำลังกาย สุขาภิบาล รวมถึงประชาสัมพันธ์สถานการณ์โรคเอดส์ในชุมชนด้วย

1.2 สุขภาพทางเลือก

คำคุณมูนมั่งมันยีน จัดโดยสาธารณสุขอำเภอ นอกจากพูดถึงสุขภาพกระแสหลักแล้วยังพูดถึงสมุนไพร และแนะนำผลิตภัณฑ์สมุนไพรในชุมชนด้วย (เดิมผู้จัดเป็นหมอพื้นบ้านที่เน้นเรื่องสมุนไพร และการแพทย์แผนไทย ต่อมา ผู้จัดไม่ว่าง สาธารณสุขอำเภอจึงเข้ามาจัดแทน)

เกษตรผสมผสาน จัดโดยเครือข่ายเหล่าหลวง แนะนำเรื่องการปลูกข้าว การกำจัดแมลงโดยไม่ใช้สารเคมี พันธุ์ข้าว เป็นการพูดจากประสบการณ์ของตนเอง

เกษตรพอเพียง จัดโดยเครือข่ายฯบึงโขงหลง มีเรื่องเลี้ยงปลา เห็ด ปุ๋ยชีวภาพ การรณรงค์ให้ลดและเลิกใช้สารเคมีในการเกษตร ผู้จัดพูดจากประสบการณ์ของตนเอง

2. สุขภาวะทางจิต

ของพื้นบ้าน จัดโดยกลุ่มดนตรี บ้านหาดแฮ่ เป็นกลุ่มแสดงดนตรีของเยาวชน โดยนำดนตรีพื้นบ้านผสมกับเครื่องดนตรีสมัยใหม่มาเล่นสดในรายการ แบบหมอลำหมู่

เพื่อนใจวัยใจวัย จัดโดยทีมอาสาสมัครวัฒนธรรมชุมชน เป็นรายการเพลงสดจริง สอดแทรกสาระที่น่าสนใจสำหรับเยาวชน เช่น ปัญหาเสพติด การประพุดิตัวของเยาวชน

ผญาพาฝัน จัดโดยศิลปินท้องถิ่น เป็นการพูดผญาต่างๆ ซึ่งมีทั้งผญาเก่าๆที่อยู่ในความทรงจำ และผญาที่แต่งขึ้นใหม่

3. สุขภาวะทางสังคม

ข่าวท้องถิ่น จัดโดยพ่ออุทัย โดยไปหาข่าวจากผู้ใหญ่บ้าน อบต. ครู หรือชาวบ้าน และมีบางสวนที่ชาวบ้านส่งเข้ามา เช่น ข่าวงานต่างๆ โดยส่งมาให้ตัวแทนของสถานี

เหตุบ้านการเมือง จัดโดยชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน พูดถึงกิจกรรมที่เกิดแต่ละที่ และปัญหาต่างๆ ในชุมชน รวมทั้งแนะนำเรื่องการติดต่อ เช่น แจ้งเกิด ตาย จัดเวียนไป 3 ตำบล (ต.หนองเดิน จัดจันทร์-อังคาร, ต.ปุงคล้ำ จัดพุธ-พฤหัส และต.โคกกวาง จัดศุกร์วันเดียว เพราะอยู่ไกล)

กองทุนหมู่บ้าน จัดโดยตัวแทนคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน หมู่ 2 พูดถึงกิจกรรมของกองทุน และประชาสัมพันธ์ข่าวสาร เช่น ประกาศให้สมาชิกมารับเงิน เป็นต้น มีสมาชิกมาพูดเรื่องของการรวมกันได้ด้วย เช่น อาจจะมีข้อสงสัย หรือข้อร้องเรียนต่างๆ กรรมการก็จะมาตอบชี้แจง (ที่มีแต่หมู่ 2 เพราะพร้อมก่อน จึงมาจัดก่อน และสะดวก เพราะใกล้ ต่อไป คงจะมีหมู่อื่นๆมาเพิ่ม)

เดิม
วิทย์ ๗/๑

๑ เสนอใหม่
๒ ทักษะการรวม
๓ ๗/๑๑๑๑๑ ๗/๑๑๑๑๑๑

บอกกล่าวเล่าแจ้ง จัดโดยมูลนิธิรักษไทย พุถึงกิจกรรมของมูลนิธิ โดยเฉพาะการรณรงค์เพื่อต่อต้านการค้าเด็กและสตรี

โรงเรียนของเรา จัดโดยนักเรียนมัธยม โรงเรียนบึงคล้านคร เน้นเรื่องยาเสพติด กิจกรรมของโรงเรียน นักเรียนมาจัดเองทีละ 2 คน

โรงพักเพื่อประชาชน จัดโดยสภอ.บึงคล้า เป็นรายการเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างตำรวจกับประชาชน ไม่ให้คนกลัวตำรวจ และประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโรงพัก

คุยเฟื่องเรื่องเศรษฐกิจชุมชน จัดโดยเครือข่ายธนาคารชุมชน เป็นการให้ความรู้ และนำเสนอกิจกรรมเกี่ยวกับธนาคารชุมชน

ผญาพาดิน จัดโดยศิลปินท้องถิ่น ซึ่งนอกจากจะพูดผญาต่างๆแล้ว ยังนำเสนอเรื่องวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นด้วย

ที่สำคัญ ศูนย์นี้เน้นเรื่องการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับทรัพยากรธรรมชาติอย่างมาก เนื่องจากมีพื้นที่อยู่ติดกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และแม่น้ำโขง ซึ่งมีป่าไม้ น้ำตก สัตว์ป่า และสัตว์ที่อุดมสมบูรณ์อย่างมาก อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมา ประชาชนกับกลุ่มป่าไม่มีความขัดแย้งกันอย่างรุนแรง เพราะความไม่เข้าใจซึ่งกันและกัน แต่เมื่อได้มาจัดรายการในวิทยุชุมชนแล้ว ทั้งสองฝ่าย ต่างก็มีรายการของตนเอง ป่าไม้ได้ฟังเหตุผลของชาวบ้าน และชาวบ้านก็ได้ฟังเหตุผลของป่าไม้ เมื่อมาเจอกันในที่ประชุม ทำให้ได้พูดคุยกัน และเกิดความเข้าใจกันขึ้น โดยปัจจุบันนี้ ในการทำกิจกรรมต่างๆของชุมชน ทางชาวบ้านได้เชิญป่าไม้มาร่วมด้วย และทางป่าไม้ก็ช่วยเหลืองานของชุมชนอย่างเต็มที่

เนื้อหาเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติจะแทรกอยู่ในหลายๆรายการ เพราะเป็นประเด็นที่คุยร่วมกันตั้งแต่ตั้งสถานีแล้ว แต่ที่พูดเน้นๆ ก็คือ รายการมองชนบท อักถิ่นฐานบ้านเรา เหตุบ้านการเมือง และป่าไม้พบประชาชน

มองชนบท จัดโดยคณะทำงานประชารัฐแก่นคนบึงคล้า พุถึงอดีตของชุมชน และสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน รวมไปถึงปัญหาต่างๆในท้องถิ่น

อักถิ่นฐานบ้านเรา จัดโดยคณะทำงานประชารัฐแก่นคน เน้นให้เห็นถึงคุณค่าของชุมชน สิ่งดีๆ วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

ป่าไม้พบประชาชน จัดโดยป่าไม้ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว พุถึงการอนุรักษ์ป่า ความสำคัญของป่า สัตว์ป่า กฎหมายต่างๆ

4. สุขภาวะทางจิตวิญญาณ

ธรรมะรับอรุณ ออกอากาศเฉพาะวันพระ โดยพระท่านจะบันทึกเทปส่งมาให้ เนื่องจากไม่สะดวกที่จะมาจัดในตอนเช้า เนื้อหาจะเป็นหลักธรรมที่เน้นถึงการปฏิบัติตนให้ดี มีคุณธรรม จริยธรรม

ศวชช.คนภูซาง จ้งหวัดพะเยา

1. สุขภาวะทางกาย

1.1 สุขภาพกระแสหลัก

สุขภาพชุมชน จัดโดยณัฐกานต์ อาสาสมัครสาธารณสุข นำเสนอนในเรื่องของการสร้างสุขภาพ และการรักษาสุขภาพของชุมชน ให้ความรู้เรื่องโรคภัย การป้องกัน การดูแลตนเอง (ตอนนี้ กำลังหาคนมาแทน เพราะคนเดิม ไปทำงานที่กรุงเทพฯ)

1.2 สุขภาพทางเลือก

สุขภาพชุมชน จัดโดยณัฐกานต์ อาสาสมัครสาธารณสุข นอกจากจะนำเสนอเนื้อหาที่เป็นสุขภาพกระแสหลักแล้ว ผู้จัดยังมุ่งเน้นให้ชุมชนรู้จักสร้างสุขภาพ และรักษาสุขภาพของตนเองโดยการใ้สมุนไพรรักษาด้วย

ธกส.สัมพันธ์ นำเสนอสาระเกี่ยวกับเกษตรกร การปลูกพืช การใช้ปุ๋ยชีวภาพ การลดการใช้สารเคมี

2. สุขภาวะทางจิต

ลูกทุ่ง 3 สมัย จัดโดยคุณยงยุทธ เพลงลูกทุ่งทั้งเก่าและใหม่ โดยก่อนจะเข้าแต่ละเพลง จะบรรยายสภาพแวดล้อมของบ้านเราก่อน พูดเก่งมากๆ บางที พูดจนคนร้องไห้เลย เช่น พูดเข้าเพลงหัวอกลูกจ้าง ก็บรรยายถึงความลำบาก การต่อสู้ของลูกจ้าง เป็นต้น คนฟังชอบมาก แฟนรายการทางฝั่งลาวก็มี นอกจากเปิดเพลงแล้ว ยังสอดแทรกข่าวสารสาระต่างๆของชุมชน และกิจกรรมภายในชุมชนด้วย (ตอนนี้ หน้านา คุณพงษ์ศิริชาติเลยมาจัดแทนก่อนชั่วคราว แต่จัดได้ไม่เหมือน ใ้เปิดเพลงไปเลย)

ไอดินยามบ้าย จัดโดยกลุ่มเยาวชน เพลงสตริง สลับกับการนำเสนอเรื่องกิจกรรมต่างๆ ของเยาวชน เช่น กิจกรรมกีฬาต้านภัยยาเสพติด แนะนำการเรียน

อิสานบ้านเฮา จัดโดยน้องบัว เนื่องจากที่นี่ มีคนอิสานอยู่มาก ทางสถานีจึงคิดรายการนี้ขึ้น เปิดหมอลำ สลับกับข่าวสารในชุมชน และเล่าเรื่องของอิสาน โดยพูดเป็นภาษาอิสานเลย

ลูกทุ่งยามแลง จัดโดยคุณยงยุทธ เป็นเพลงลูกทุ่งทั้งเก่า ทั้งใหม่ (ตอนนี้ หยุดไปทำนา คุณพงษ์ศิริชาติจัดแทน)

สืบสานล้านนา จัดโดยสภาวัฒนธรรม และตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ มีการอ่านคำว จ้อย ขอที่ผู้จัดแต่งเอง และผู้ฟังเขียนมา สลับกับการเปิดเพลงพื้นเมือง และเล่าเรื่องเก่าๆ ในท้องถิ่น

3. สุขภาวะทางสังคม

ข่าวรอบบ้าน จัดโดยคณะทำงานศูนย์ คุณพงษ์ศิริชาติ ซึ่งอยู่ในกลุ่มบัณฑิตอาสา เป็นการนำเสนอข่าวในชุมชน งานต่างๆ ข่าวประชุม การอบรม การพัฒนาหมู่บ้าน การรับสมัครงาน ฝนตกน้ำท่วม

เป็นข่าวที่ชุมชนสงมาให้ หรือบางที ผู้จัดก็ไปเจอมาเอง ข่าวราชการก็ส่งมามาก เช่น จะมีการดับไฟฟ้า เป็นต้น ในบางครั้ง ผู้จัดจะเชิญกลุ่มต่างๆในชุมชนมาพูดคุยออกอากาศด้วย

สืบสานล้านนา ผู้จัดเป็นหมอสู่ขวัญ มีความรู้เรื่องวัฒนธรรมประเพณีเก่าๆอยู่มาก จึงสามารถนำเสนอเรื่องวัฒนธรรมท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี เช่น วันไหนวันดี วันไหนวันร้อน เป็นการเล่าจากความรู้ และประสบการณ์ของผู้จัดเอง สลับกับการอ่านคำว จ้อย ซอ และเปิดเพลงพื้นเมือง

รอบรั้วบ้านเรา จัดโดยอาจารย์สงวน โดยเชิญกลุ่มต่างๆมาร่วมรายการ เพื่อพูดคุยนำเสนอเรื่องราวของกลุ่มนั้นๆ เช่น กลุ่มอาชีพ กลุ่มไทลื้อ เป็นต้น

เพื่อชีวิตเพื่อชุมชน จัดโดยเอกนุพงศ์ ครูอาสาชายแดน นำเสนอกิจกรรมของกลุ่มต่างๆในชุมชน มีการนำเอาเกร็ดความรู้ด้านอาชีพและสาระอื่นๆที่เป็นประโยชน์มานำเสนอ คั่นด้วยเพลงเพื่อชีวิต บางครั้ง ก็มีเชิญคนมาสัมภาษณ์ในรายการด้วย เช่น ตัวแทนกลุ่มอาชีพ

ไอดินยามบาย จัดโดยกลุ่มเยาวชน เปิดเพลงสตริง และนำเสนอกิจกรรมต่างๆ ของเยาวชน เช่น กิจกรรมกีฬาต้านภัยยาเสพติด บางครั้ง มีการนำเยาวชนตัวอย่างมาสัมภาษณ์ออกรายการด้วย

4. สุขภาวะทางจิตวิญญาณ

ธรรมะกับชุมชน (พระ) มีเฉพาะวันอาทิตย์ โดยนำผู้รู้และพระสงฆ์มาพูดในรายการ เวียนมาจากหลายวัด เพื่อนำเสนอคำสอน คำโบราณ นิทานธรรมะ และการเทศนาธรรม มุ่งเน้นให้เยาวชนเกิดความรู้ ความเข้าใจในคำสอน คำโบราณ และสร้างจิตสำนึกให้ชุมชนเกิดการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ศวชช.สันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

1. สุขภาวะทางกาย

1.1 สุขภาพกระแสหลัก

สุขภาพคนเมือง จัดโดยเจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลสันป่าตอง นำเสนอเรื่องสุขภาพ การดูแลตนเอง โรคภัยต่างๆ โดยเปิดให้โทรศัพท์มาสอบถามข้อมูลต่างๆด้วย

1.2 สุขภาพทางเลือก

ผู้เฝ้าเรื่องเกษตร จัดโดยเจ้าหน้าที่หน่วยเคหกิจเกษตรจากเกษตรอำเภอก โดยผู้จัดเป็นเกษตรกรเองด้วย นำเสนอประสบการณ์การเกษตรของบรรพบุรุษ สร้างสำนึกให้ใช้เกษตรปลอดภัย การบริโภคอย่างปลอดภัยไร้พิษ รวมไปถึงการดูแลสุขภาพด้วยสมุนไพร และการรักษาแบบแพทย์แผนไทย มีการเชิญผู้รู้มาพูดคุยออกอากาศ

2. สุขภาวะทางจิต

ชุมชนบันเทิง จัดโดยกลุ่มเยาวชน เปิดเพลงสมัยใหม่ โดยมีผู้ดำเนินรายการเป็นทีม หมุนเวียนกัน 4 คน 3 โรงเรียน แทรกสาระของวัยรุ่น และประชาสัมพันธ์ข่าวชุมชนด้วย พูดภาษากลาง

ที่นี้สันป่าตอง จัดโดยกลุ่มเยาวชน เปิดเพลงลูกทุ่ง และเพลงคำเมือง ผู้จัดจะพูดเป็นภาษาพื้นเมือง รายการนี้ แม้จะจัดโดยกลุ่มเยาวชน แต่ผู้ฟังส่วนใหญ่ จะเป็นกลุ่มผู้ใหญ่

เพลงเพื่อชีวิต จัดโดยเอกธวัช เปิดเพลงเพื่อชีวิต สลับเรื่องราวที่น่าสนใจใกล้ๆตัว

ม่วนใจ๋สันป่าตอง จัดโดยแม่ตึกโต เปิดเพลง สลับกับการพูดถึงเกร็ดความรู้ต่างๆ เช่น วิธีเลือกซื้อผลไม้ จริงๆแล้วผู้จัดเป็นผู้ชาย แต่ตัดเสียงเป็นหญิงแก่ เพื่อสร้างจุดเด่น

แม่หญิงล้านนา จัดโดยแม่บัวชุม ซึ่งเป็นครูซอที่เก่งมากๆ และเรียนรู้เรื่องประเพณีต่างๆมาตั้งแต่เด็ก วันจันทร์ถึงศุกร์พูดเน้นเรื่องการดำเนินชีวิตทั่วไป วัฒนธรรม ประเพณี ส่วนวันเสาร์ จะเป็นการขับซอตลอด 1 ชั่วโมง

เพื่อนขวัญวรรณศิลป์ จัดโดยคุณรัตน์ นำเสนอกลอนต่างๆให้ฟังก่อนนอน เพื่อต้องการให้เห็นถึงความงดงามของภาษา และเพื่ออนุรักษ์ไว้เป็นสมบัติของคนรุ่นต่อไป

คาวฮ้ำล้านนา นำเสนอการแสดงพื้นบ้านล้านนาที่เป็นเอกลักษณ์และภูมิปัญญาของคนเหนือ ทั้งคาวฮ้ำ จ้อย ซอ เจ๊อ

ชุมชนสัมพันธ์ จัดโดยตัวแทนอาสาสมัครต่อต้านยาเสพติด อาสาสมัครสาธารณสุข และสายตรวจหมู่บ้าน พูดเรื่องต่างๆไปในชุมชน มีครั้งหนึ่ง เคยเชิญตัวแทนผู้ติดเชื้อเอดส์มาพูด เล่าให้ฟังว่า เคยท้อ มีลูก 7-8 ขวบ แต่ได้คิดว่า เรามีโอกาสอยู่ในสังคมได้ จึงยอมเปิดตัว เข้ากลุ่ม หลังจากนั้น กำลังใจก็ดีขึ้น อยู่มา 10 ปี ยิ่งแข็งแรง ชวนให้ผู้ติดเชื้อมารวมกลุ่มกัน จะช่วยทางจิตใจได้มาก

3. สุขภาวะทางสังคม

ตำรวจสัมพันธ์ จัดโดยจ่าเซฟ เป็นงานของตำรวจมวลชนสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจกับชาวบ้าน พูดถึงจรรยา ยาสเสพติด ภัยสังคม บางที ก็มีตำรวจคนอื่นมาร่วมจัดด้วย และเปิดให้ผู้ฟังโทรมาสอบถาม เช่น ข้อสงสัยเกี่ยวกับเรื่องจรรยา

อุ้งจ่าภาษาแม่หญิง จัดโดยคุณต้อมและคุณรัตน์ เป็นการสนทนาถึงสภาพสังคมในปัจจุบันด้วยมุมมองของผู้หญิง และให้แง่คิดในด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิชุมชน การศึกษา ผู้ด้อยโอกาสในสังคม การคุ้มครองผู้บริโภค เป็นต้น เปิดให้คนโทรมาร่วมแสดงความคิดเห็นได้ เป็นการจับคู่ของผู้หญิง 2 แบบ คือ พี่รัตน์ ซึ่งเอาจริงเอาจัง เชื้อมันตนเอง แต่ไม่ค่อยได้ออกไปไหนมากนัก กับพี่ต้อม ซึ่งบุคลิกแบบนินมๆ แต่ได้ทำงานเกี่ยวกับชุมชนมาเยอะ คือ คนที่คิดอะไรดีๆ มาเจอกับคนที่ได้พบเห็นอะไรดีๆ

แม่หญิงล้านนา จัดโดยแม่บัวชุม ซึ่งเป็นครูซอที่เรียนรู้เรื่องประเพณีต่างๆมาตั้งแต่เด็ก พูดเน้นถึงเรื่องราวของการดำเนินชีวิตต่างๆไป เหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อชีวิตประจำวัน โดยใช้การขับซอเป็นสื่อในการดึงดูดผู้ฟัง พร้อมทั้งนำเสนอเรื่องราวในอดีตที่ดีงาม เป็นการฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่น และทำให้ผู้ฟังเกิดความตระหนักที่จะรักถิ่นบ้านเกิด

ชุมชนสัมพันธ์ จัดโดยอาสาสมัครสาธารณสุข อาสาสมัครต่อต้านยาเสพติด และสายตรวจหมู่บ้าน พูดเรื่องทั่วไปในชุมชน เช่น เรื่องกองทุนหมู่บ้าน กลุ่มอาชีพ ข่าวการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานท้องถิ่น เพื่อให้ข้อมูลที่โปร่งใส การสนทนาปรับทุกข์ของชาวบ้าน การสร้างแผนพัฒนาด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น

กฎหมายเพื่อชีวิต จัดโดยคุณต้อมและคุณรัตน์ ซึ่งจริงๆแล้วทางผู้จัดและทางสถานีอยากให้ เป็นนักกฎหมายจริงๆมาจัด พยายามชวนอยู่ แต่ยังไม่ได้มา การนำเสนอสาระเรื่องกฎหมายในขณะนี้ จึงเป็นการนำมาจากหนังสือของสภาทนายความ เป็นกฎหมายน่ารู้ในชีวิตประจำวัน ลักษณะถามตอบ บางที ก็มีคนโทรมาถาม ถ้าตอบได้ก็ตอบ ถ้าตอบไม่ได้ ก็ส่งเรื่องต่อไป

ผู้จำคุกภาษาท้องถิ่น จัดโดยลุงไพจิตร เขียวปราศรัยชาวบ้าน ผู้รู้ในชุมชน หรือกลุ่มชนเผ่าต่างๆ มาคุยกันเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น พิธีกรรมเก่าๆ อาชีพ

4. สุขภาวะทางจิตวิญญาณ

ธรรมะเพื่อชุมชน จัดโดยคุณรัตน์ โดยนิมนต์พระที่มีแนวคิดพัฒนามาสนทนาออกอากาศ เป็นเสวนาธรรม ไม่ใช่เทศน์ เช่น ทำไม เด็กถึงฆ่าตัวตาย ทำไมวัฒนธรรมการเกื้อกูลในชุมชนถึงหายไป

ธรรมะของพระ จัดโดยพระอาจารย์นพ โดยนำเทศนาธรรมของพระอาจารย์ต่างๆมาเปิด เช่น เทปไตรปิฎกฉบับล้านนา ผสมผสานกับการเทศน์ของท่านเอง

ศวชช.ปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1. สุขภาวะทางกาย

1.1 สุขภาพกระแสหลัก

โรงพยาบาลปาย พูดเรื่องการติดต่อกับโรงพยาบาล ข้อมูลเรื่องโรคภัย การดูแลรักษาโรคต่างๆ รวมทั้งข้อมูลการเจ็บป่วยของชุมชน เช่น หมู่บ้านไหนมีผู้ป่วยเท่าไร เป็นต้น

1.2 สุขภาพทางเลือก

เกษตรชีวภาพ จัดโดยเครือข่ายเกษตรชีวภาพ พูดเรื่องดิน เกษตร การทำปุ๋ยหมัก และเปิดให้คนโทรมาสอบถามข้อมูล

เกษตรอินทรีย์ จัดโดยกลุ่มเกษตรอินทรีย์ เน้นเรื่องเกษตรอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์กิจกรรมกลุ่ม และเปิดให้คนโทรมาสอบถามข้อมูล

2. สุขภาวะทางจิต

เพลงยามเย็น จัดโดยอ.สมคิด นำเสนอเพลงเก่าๆ ทั้งลูกทุ่งและลูกกรุง

สาระบันเทิง เป็นการนำเสนอวัฒนธรรมท้องถิ่น สละสลวยซึ่ง โดยเชิญมาแสดงสดที่สถานี เวียนมาแต่ละชุมชน พร้อมทั้งสอดแทรกสาระต่างๆด้วย เช่น เรื่องยาเสพติด

3. สุขภาวะทางสังคม

สารคดีบันเทิง จัดโดยกลุ่มเยาวชน โดยจะเริ่มรายการด้วยการพูดถึงกิจกรรมของเยาวชน เรื่องเครือข่ายเยาวชน มีการเตือนกันเองด้วย เช่น 'ไม่ให้เที่ยวเตร่ ไม่ให้ใช้ยาเสพติด แล้วจึงเปิดเพลงสลับกันไป โดยไม่ได้เน้นที่เพลงมากนัก

ศูนย์วัฒนธรรม นำเสนอเรื่องวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น อาหารพื้นบ้าน ขนบธรรมเนียม

วัฒนธรรมเมืองเหนือ นำเสนอประเพณี และวัฒนธรรมโดยรวมของทางเหนือ

เมืองปายน่าอยู่ พูดถึงการท่องเที่ยว แนะนำการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

กฎหมายควรรู้ จัดโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ สภ.ปาย พูดถึงกฎหมายที่ประชาชนควรรู้ และเปิดโอกาสให้คนโทรมาสอบถามปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายได้

ภาษาท้องถิ่น ตอนนี้ มีอยู่ 2 ภาษา คือ ภาษากะเหรี่ยง (หม่ออำพันเป็นคนจัดหลัก) และภาษาคำไตหรือไทยใหญ่ (อ.โกศลกับคุณอารมณ์เป็นคนจัดหลัก) พูดถึงวัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญาชนเผ่า ความคิดความเชื่อ

คนดีสู้สังคม จัดโดยอาสาสมัคร ผู้ที่เคยติดยาเสพติดมาก่อนและสามารถเลิกได้ (เป็นรายการที่จะเริ่มออกอากาศเดือนสิงหาคม 2546) มีเนื้อหาเพื่อให้ผู้ฟังเห็นถึงโทษภัยของยาเสพติด โดยพูดจากประสบการณ์ของเขา เชิญชวนให้ผู้ที่ยังติดยามารับการบำบัด และที่สำคัญ คือมุ่งให้สังคมยอมรับ และเปิดโอกาสให้แก่ผู้ที่เคยผิดพลาด ซึ่งจะทำให้พวกเขาสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้ และมีกำลังใจที่จะไม่หันกลับไปเสพยาอีก โดยในช่วงแรกอาสาสมัครจะขอจัดรายการคู่กับคุณอารมณ์ก่อน หลังจากนั้นเมื่อหายประหม่าแล้ว อาสาสมัครคนนั้นจะดำเนินรายการหลักเอง พร้อมทั้งชวนพวกเพื่อนๆที่เคยติดยามาพูดออกอากาศด้วย และในอนาคต อาจจะไม่จำกัดเฉพาะผู้ที่เคยติดยา แต่รวมไปถึงบุคคลอื่นๆที่อาจจะเคยหลงผิดไป แล้วกลับตัวใหม่ได้

4. สุขภาวะทางจิตวิญญาณ

ธรรมะมหาสมคัณฑ์ รายการธรรมะของศาสนาพุทธ ท่านสงเทปมาให้ออกอากาศ

ศาสนาคริสต์ จัดโดยคุณวิโรจน์ นำเสนอหลักธรรมของศาสนาคริสต์ โดยสงเทปมาออกอากาศ